

AEQUITAS

INTERNETOVÝ ČTVRTLETNÍK NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Společný rozhovor s **Petrem Angyalossym** a **Petrem Šukem**: „Nejvyšší soud, to není budova, to jsou tito lidé...“

Viktor Sedlák:

„Práci soudního funkcionáře jsem měl rád, teď si ale užívám tu změnu, ten prostor na soustředění.“

Rostislav Krhut:

„Dovolatelé to často jen zkouší, jestli náhodou neuspějí, a Nejvyšší soud jim v odmítacích usneseních trpělivě vysvětluje, že opravdu neuspějí.“

Tajemná plechovka se vzkazem budoucím generacím nečekaně pobavila při rekonstrukci velkého jednacího sálu stavební firmu a následně i soudce a zaměstnance Nejvyššího soudu.

ÚVODNÍ SLOVO

PŘEDSEDY NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Nemohu jinak. Soudy a soudci musí už z povahy své činnosti zachovávat vždy absolutní nestrannost, politickou nezávislost, vůbec se k politice nevyjadřovat, nic nekomentovat. Není však možné, abych se v kontextu celosvětového dění, které se nás bezprostředně dotýká, věnoval na tomto místě něčemu jinému, než válce na Ukrajině a jejím důsledkům.

Mluvit o utrpení statisíců civilistů a veřejně složit poklonu všem, kdo se jim snaží jakkoli pomoci, ostatně není žádná politika. Říká se tomu lidskost. A jak je vidět, už jsme za posledních několik desetiletí možná zapomněli, že mnoha lidem tato vlastnost, jejíž pojmenování se přímo odvíjí od názvu našeho živočišného druhu, chybí. Už téměř tři sta tisíc ukrajinských občanů, většinou žen a dětí, které na území České republiky hledají úkryt před hrůzami války, je fakt. Dalších více než 200 tisíc uprchlíků zůstává na Slovensku, přes dva a půl milionu v Polsku, další v pobaltských republikách, Maďarsku, vlastně po celé Evropě. Tito lidé ještě před několika týdny netušili, co je v blízké budoucnosti čeká. Když se hovořilo o tom, že Evropa už nikdy nebude taková jako dříve, měla se spíše na mysli covidová pandemie a v návaznosti na ni mírně snížený komfort nás všech, způsobený nejčastěji výpadky ekonomiky či nutnými protiepidemickými opatřeními. Že půjde milionům lidí znovu o život, a tentokrát za tím nebude žádný virus, snad zaznívalo jen z úst největších pesimistů, kterým asi nikdo nevěřil.

Chci poděkovat svým kolegům, soudcům i zaměstnancům soudu, kteří se individuálně aktivně zapojili do pomoci potřebným. Jsem pyšný na to, že u Nejvyššího soudu se z vlastní iniciativy jeho zaměstnanců organizuje sbírka lůžkovin pro všechny potřebné. Těší mě, jakým způsobem organizuje pomoc například Česká advokátní komora, Vězeňská služba, Ministerstvo spravedlnosti a další instituce působící v justici. Také Nejvyšší soud je už několik týdnů v kontaktu se zástupci Nejvyššího soudu Ukrajiny, kterým nabízí konkrétní pomoc, a to především jeho soudcům a zaměstnancům, kteří mají, stejně jako všichni ostatní Ukrajinci, doposud netušené existenční problémy ohrožující je na tom nejcennějším, na životě. Jsme v situaci, na kterou nebylo možné se účinně připravit, proto je potřeba desítek dobrovolníků, kteří vědí, co je to lidskost. Hluboce se jim klaním.

Váš Petr Angyalossy,
předseda Nejvyššího soudu

Foto na titulní straně: Předseda Nejvyššího soudu Petr Angyalossy a místopředseda Petr Šuk. Dvojice, která představuje nejužší vedení Nejvyššího soudu. Ve společném rozhovoru, který s nimi vedl vedoucí oddělení styku s veřejností Petr Tomíček, bilancují v aktuálním čísle AEQUITAS uplynulé úvodní měsíce ve svých funkcích, seznamují čtenáře s výhledem do budoucna, hovoří o spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti anebo také o práci na nových zákonech či novelách.

Předseda Nejvyššího soudu Petr Angyalossy (nalevo) a místopředseda Petr Šuk. Autor rozhovoru, vedoucí oddělení styku s veřejností Petr Tomíček, v pozadí uprostřed.

ROZHOVOR

PETR ANGYALOSSY*PŘEDESDA NEJVYŠŠÍHO SOUDU***PETR ŠUK***MÍSTOPŘEDESDA NEJVYŠŠÍHO SOUDU***Nejvyšší soud, to není budova, to jsou tito lidé...**

Společný rozhovor s předsedou Petrem Angyalossym a místopředsedou Petrem Šukem

Připravit rozhovor s oběma naráz, byl jejich nápad. Každému zvlášť, Petru Angyalossymu i Petru Šukovi, předsedovi a místopředsedovi Nejvyššího soudu, jsem jako tiskový mluvčí nabízel prostor pro samostatný rozhovor už od počátku, kdy byli jmenováni do svých funkcí. Teď, kdy snad už definitivně odeznívá koronavirová pandemie a Nejvyšší soud se vrací do běžného režimu, to konečně vyšlo. Společně jsme se shodli, že je snad už na čase ohlédnout se za nadměru nestandardní dobou, která i justici přinesla mnohá omezení. Doufejme, že to nezakříkneme. Diskutovali jsme také o tom, jakou stopu ve vedení Nejvyššího soudu, i přes celospolečenský útlum zaviněný pandemií, oba už dokázali zanechat. V případě předsedy JUDr. Petra Angyalossyho, Ph.D., po 22 měsících, u místopředsedy JUDr. Petra Šuka po 13 měsících ve funkci.

Do vedení Nejvyššího soudu jste vstupovali s určitou představou a očekáváním. Jistě nebylo možné dopředu předvídat, co všechno Vás čeká. Co Vás tedy doposud nejvíce ve funkci překvapilo, s čím jste při jmenování na Pražském hradě 20. června 2020 a 17. února 2021 nepočítali?

Petr Angyalossy: Věděl jsem, do čeho jdu, co funkce předsedy Nejvyššího soudu obnáší. Samozřejmě jsem to viděl zvenku, ale i tak se toho dalo hodně vyzorovat. Absolutně jsem ale nepočítal s tím, že se tak protáhne covidová pandemie, a že kvůli ní budu muset investovat spoustu času a energie jinde, než by bylo třeba. Nastupoval jsem v květnu 2020 a věřil jsem, že do léta bude po pandemii a my se budeme moct soustředit už jen na odbornou práci. Máme tady jaro 2022 a pořád jsme definitivně roušky nesundali. Chyběla mi mimo jiné osobní odborná setkání s kolegy, která nedokáže virtuální prostor nikdy nahradit.

Petr Šuk: Protože jsem nastupoval v období, kdy už původně díky mému předchůdci Romanu Fialovi a následně pak díky předsedovi Petru Angyalossymu úspěšně fungoval zaběhnutý režim práce krizového štábu, nemusel jsem do něj tolik zasahovat. Řešení dopadů pandemie do práce soudu mě tudíž moc nezatežovalo. Když se vrátím k otázce, v zásadě mě vlastně nic nepřekvapilo, soud zevnitř za ta léta, po která v něm působím,

dobře znám. Pokud bych měl přesto zmínit dvě věci, v protipólu pozitivní a negativní, bude to spíše hodnocení obecnějšího charakteru, které úplně nedopadá jen na samotný Nejvyšší soud. Z toho pozitivního úhlu pohledu rád konstatuji, že naprostá většina lidí, se kterými se teď profesně setkávám, uvnitř i vně justice, jsou skvělí lidé. Jsou to lidé na svém místě, se kterými se velmi dobře spolupracuje. Tím negativním je velká neefektivita naší veřejné správy. Na vlastní kůži tak zažívám, a ten bonmot používám opakovaně, že britský seriál „Jistě pane ministře“ není politickou satirou z Anglie 80tých let, ale dokumentárním pořadem z české současnosti. Víme všichni, že byrokracie není efektivní, ale ta míra neefektivity každého rozhodovacího procesu, je prostě neúnosná.

Jak často naráží na neefektivní byrokracii také předseda Nejvyššího soudu?

Petr Angyalossy: Samozřejmě mě to také tíží, ale jsem už v justici bezmála 30 let, takže ty byrokratické mechanismy znám už shora, zdola, ze všech stran, i ze zákulisí, mohu-li to tak popsat. Bohužel, spousta věcí, která by se dala při rozumném selském náhledu vyřešit za pár týdnů, se řeší měsíce a je otázka, kde je tomu konec, protože často se s vyřešením jednoho administrativního problému objeví hned další, který navazuje.

Komediální seriál BBC „Jistě, pane ministře“ – tak mě napadá, do jaké míry komplikují rozběhnuté procesy právě změny na ministerských postech? I když, nutno dodat, jste nedávno zažili teprve první takovou změnu. Nicméně, oba působíte v justici desítky let, byli jste i v minulosti aktivní, podíleli se na různých projektech...

Petr Šuk: Každý nový ministr může rozčeřit stojaté vody. Přináší si svůj pohled, své vize, nový styl práce, projekty a své nejbližší okolí pro jejich realizaci. Vše maximálně na čtyřleté volební období, v nejlepší možné případě. Justice ale potřebuje dlouhodobé koncepce a vize, přesahující jedno volební období. To nám chybí. Potýká se s tím ale celá veřejná sféra, nejen my.

Na Ministerstvu spravedlnosti ale pracují také úředníci, například střední aparát, kteří tam přece jen zůstávají delší dobu, jednotliví ministři si je takříkajíc dědí navzájem. Nejsou právě oni zárukou kontinuity?

Petr Angyalossy: Ministerstvo je složité administrativní těleso s řadou úředníků, řadou odborů. Některé věci přirozeně přesahují jednotlivé kanceláře a jakmile do toho musí kompetenčně zasáhnout více odborů, stává se všechno časově mnohem náročnější. Uvedu za všechny jeden drobný příklad – elektronický anonymizér soudních rozhodnutí. To je věc, která mě provází už od mého nástupu do funkce. Nejvyšší soud vydává ročně tisíce rozhodnutí, která potřebujeme kvůli publikaci pseudonymizovat. Do dnešní doby se to provádí ručně. To znamená, že protokolující úřednice zasedne k rozhodnutí, čte je, zjednodušeně řečeno černou fixou zamaže, co je potřeba. Což je samozřejmě časově náročné, byť ta naše rozhodnutí mají řádově většinou jen 10, 15, 20 stran. Občas ale samozřejmě může mít rozhodnutí Nejvyššího soudu i více než 100 stran. Přes to všechno je potřeba, aby opravdu žádný osobní údaj neunikl. I proto následně to pseudonymizované rozhodnutí ještě někdo další kontroluje. Původně ministerstvo slíbilo funkční anonymizér pro celou justici od září loňského roku. Dnes, půl roku poté, žádný anonymizér nemáme. To, co se doposud vytvořilo, má prioritně sloužit okresním a krajským soudům, a vůbec neobsahuje specifika pro pseudonymizaci rozhodnutí Nejvyššího soudu. A právě na tom se ukazuje složitost a nepřehlednost ministerské administrativy. Způsob, jakým ministerstvo práci na anonymizéru zadává, jak vybírá vhodného tvůrce takového software, jak ho musí z určité rozpočtové kapitoly zaplatit, jak zajistit následně rychlý servis po celé republice. Nakonec jsme se s Petrem Šukem rozhodli, že se pokusíme pro Nejvyšší soud zabezpečit funkční anonymizér sami. Když vidím výsledky pilotních zkoušek systému na modelově vybraném okresním soudě, kde to prokazatelně ušetří soudní kanceláři až 80% jejího času, tak opravdu není na co čekat. Na druhou stranu, ať ministerstvu nekřivím příliš, opravdu to vychází ze systému, ze způsobu,

jak pracuje veřejná správa v celé České republice. Na většině zásadních věcí se koneckonců dokážeme s ministerstvem dohodnout. Proto musím zároveň konstatovat, že při jednáních s ministerstvem pokaždé cítím tu vůli najít cestu, jak by to šlo, nikoli jak by to nešlo. Lidé na ministerstvu mají stejně jako my upřímný zájem na tom, aby justice fungovala. Vždy se nějak domluvíme, ale ono to zkrátka, jako v případě anonymizéru, často dlouho trvá.

Petr Šuk: Určitě se nejedná o kritiku konkrétních lidí na ministerstvu. Spolupráce s jednotlivými lidmi funguje naopak na velmi dobré úrovni. Díky tomu to snad není ještě horší, než by za daného byrokratického systému mohlo být. Ta spolupráce fungovala jak za paní ministryně Marie Benešové, tak nyní, kdy je pár měsíců ministrem Pavel Blažek. Paní ministryně nám naslouchala, byla ochotná debatovat o tom, co justice potřebuje, a snažila se nám vycházet vstříc. A soudě podle prvních zkušeností, to bude platit i za pana ministra. Jeho heslo „Důvěra a komunikace“, přesně vystihuje, na jakých základech by měl spočívat náš vzájemný vztah.

Předseda a místopředseda Nejvyššího soudu na březnové pracovní návštěvě Nejvyššího soudu Lucemburska, kde jednali s tamním předsedou Rogerem Lindenem (vlevo).

V čem je podle Vás, obrazně řečeno, už nyní navenek vidět Váš rukopis? Změny, kterými díky Vám Nejvyšší soud v minulých měsících prošel?

Petr Angyalossy: Naše práce není taková, že vyrobíme automobil, postavíme ho na parkoviště před fabriku, vidíme ho tam stát, pak vyjdeme do ulic, kde auta jezdí a máme radost, jak nám to funguje. Naše práce je poskládaná z každodenních drobností, které řešíme. Ale pokud mám něco zmínit, hlavně za poslední dobu, co je místopředsedou Nejvyššího soudu Petr Šuk, tak našim společným rukopisem jistě je, a doufám, že je to opravdu vidět, že působíme jako tým. Řešíme veškeré věci společně, a postupujeme podle společné dohody – a klidně to nazvu jako absolutní souznění.

Petr Šuk: No, to už není, co dodat! (úsměv) Snad jen můžu říci, že mě s tím hodnocením Petr Angyalossy předběhl. Já také doufám, že je to navenek vidět. Je pravdou, že se s panem předsedou, dovolí-li nám to naše vytížení, neustále scházíme, hodnotíme, co se na soudě či v justici stalo, co bude třeba řešit v příštích dnech a týdnech.

Přesto, že nevyrobí Nejvyšší soud auta, dá se ukázat, třeba na jednu, konkrétní věc, na kterou jste ve funkci pyšní, že půjde takřkajíc za Vámi?

Petr Angyalossy: Určitě se nám podařilo od začátku letošního roku pro veřejnost lépe zpřístupnit naše sbírková rozhodnutí, tím že Sbíрка soudních rozhodnutí a stanovisek je už jen čistě elektronická a pro každého zdarma. Ona ta sbírková rozhodnutí byla samozřejmě v naší webové databázi zadarmo k nalezení i předtím, ale takto seřazena v elektronické podobě na jednom místě, to jistě veřejnost ocení. Zjednoduší se tím také práce s těmito rozhodnutími, jejich citace anebo už samotné vyhledávání, které naše oddělení Sbířky soudních rozhodnutí podstatně vylepšilo a zefektivnilo.

Petr Šuk: Já bych zmínil dvě věci. Předně se nám podařilo smysluplněji přenastavit rozdělování věcí podle rozvrhu práce na civilním kolegiu, v čemž – mimochodem – budeme ještě pokračovat. A taky musím s radostí konstatovat, že Nejvyšší soud je vnímán aktuálně tak, že nestojí stranou celojustičních problémů, že se výrazně zapojuje například do řešení otázek systemizace

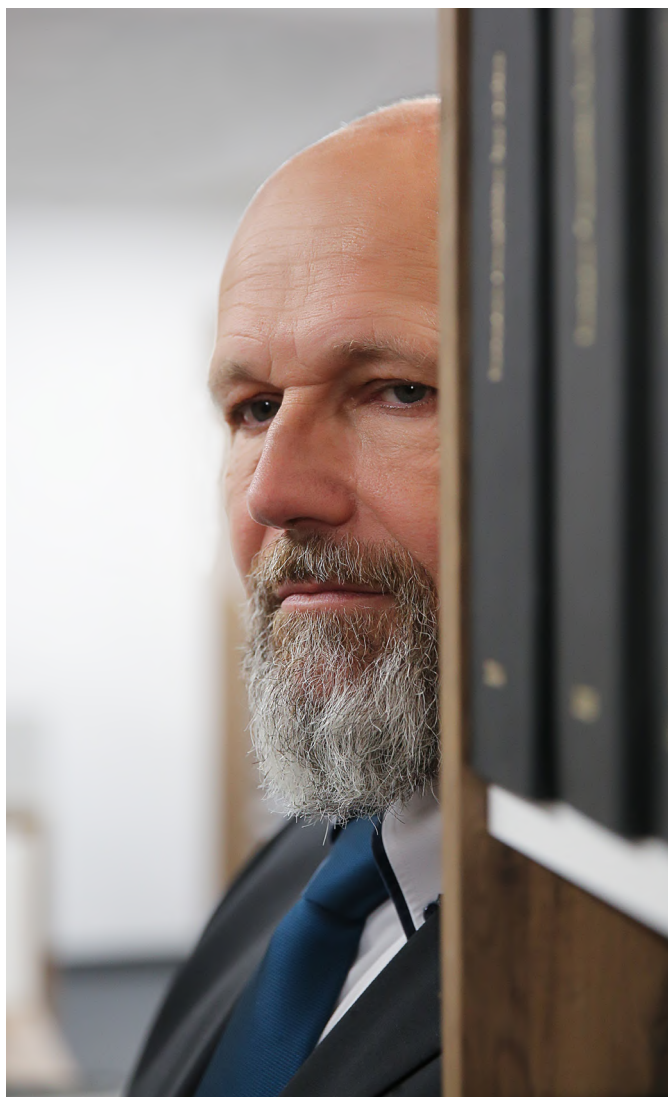
či pravidel pro jmenování soudců, že jsme zkrátka na jedné lodi s ostatními soudy.

Petr Angyalossy: Ono se to od nás ostatně očekává, když jsme vrcholem justiční soustavy a nemáme Nejvyšší radu soudnictví. Judikoval to takto i Ústavní soud, že předsedové nejvyšších soudů, obecně vedení těchto soudů, zkrátka musí někdy řešit problémy za neexistující soudcovskou samosprávu.

Oba jste zastánci zřízení Nejvyšší rady soudnictví. Měla by být i v Ústavě?

Petr Angyalossy: Pokud bychom zřizovali orgán, který bude řídit justici, měl by být zakotven v Ústavě. Bylo by to jistě na místě.

Petr Šuk: Souhlasím, což je také důvod, proč nejsem úplně optimistický v tom, že by se mohla v dohledné době Nejvyšší rada soudnictví zřídit. I když se to nepodaří, určitě bychom měli usilovat alespoň o takové změny, aby měla justice rozumně garantován rozpočet a řešení personálních otázek. To už dlouhodobě není optimální. Ani jedno, ani druhé.

Pokud se od Vás kvůli absenci Nejvyšší rady soudnictví očekává „dohled“ nad správným fungováním obecné justice jako celku, pak je zcela zřejmé, proč jste se nedávno ocitli v roli „mediátorů“ při řešení sporů na Krajském soudě v Plzni.

Petr Angyalossy: Situace v Plzni nebyla dobrá, nebyla dobrou vizitkou nejen tamního soudu, ale celé justice. Velmi negativně ji vnímala i veřejnost. Teď, pokud vím, máme čerstvě po uzávěrce přihlášek do výběrového řízení na obsazení funkce předsedy či předsedkyně Krajského soudu v Plzni a já věřím, že po něm se vše uklidní nadobro.

Petr Šuk: Rád bych v té souvislosti znovu připomněl, že jsme v Plzni nejednali s tehdejší panem předsedou pouze my, ale i prezident Soudcovské unie Libor Vávra a předseda Vrchního soudu v Praze Luboš Dörfel. A opětovně oceňuji na tomto místě také chlapské rozhodnutí pana předsedy krajského soudu Alexandra Krysla, který nakonec svojí rezignací přispěl k vyřešení sporů.

Nesetkali jste se v té souvislosti naopak s kritikou, že Vám nepřísluší do řešení sporů ve vedení nižších soudů jakkoli zasahovat?

Petr Angyalossy: Ne, nikdo naše snahy v Plzni nehodnotil negativně, mám jen pozitivní ohlasy. Ti, kdo nevěřili, že z té situace půjde nějak vyklouznout a že se najde řešení, uznale chválí tuto iniciativu.

Poté, co jste v Plzni slavili úspěch, obrátil se na Vás někdo další, že je třeba řešit u správy nižších soudů jiný obdobný problém?

Petr Šuk: Drobné problémy jsou v podstatě na denním pořádku, na mnoha soudech. K nám se dostávají různou cestou, většinou pokud se nedaří je zvládnout a nabobtnají.

Petr Angyalossy: Neshody se objevují jako v každém jiném odvětví. A pokud dojdou všechny možnosti vyřešit si sváry interně na tom kterém soudě, jsme připraveni se o to s Petrem Šukem zajímat a podat pomocnou ruku. Vnímám to tak, že pokud justice jako celek funguje správně, je výkonná, jsou s ní spokojenější i naši „klienti“. Kdybychom měli sami mezi sebou sváry a problémy, už to dává navenek špatné signály v tom duchu, že pokud si neumíme udělat pořádek sami se sebou, nemůžeme přece nikomu organizovat jeho život, rozhodovat o jeho vině, trestech, majetcích.

Do jaké míry, respektive jak často a kdy, má předseda Nejvyššího soudu využít své pravomoci „univerzálního“ kárného žalobce?

Petr Angyalossy: Zastávám názor, že kárnou žalobu by měl podávat bezprostředně nadřízený předseda toho soudu, který se měl kárně provinít. Ten zná danou situaci a soudce nejlépe. Jedině za situace, řekl bych nejzazší, kdy si neví s problémem rady, bych tím kárným žalobcem mohl být já, ale opravdu v nejzazší situaci.

Jiné je to v případech, které jsou výhradně v mojí kompetenci, mám na mysli hlavně majetková přiznání soudců, která se shromažďují jen u nás na Nejvyšším soudě a o kterých nemá konkrétní předseda jakéhokoli dalšího soudu žádné povědomí. Taková situace už několikrát nastala a já „své kárné kompetence“ využil.

Je reálné, že budou v tomto volebním období přijaty nové procesní normy, civilní soudní řád a trestní řád? Musíte mít informace takřka „z první ruky“, když tzv. malé komisi pro tvorbu trestního řádu předsedá soudce trestního kolegia Nejvyššího soudu Jiří Říha, Vy jste, pane místopředsedo, v čele nové komise, která pracuje na přípravě civilního řádu soudního.

Petr Šuk: Nový civilní řád soudní je v přípravách výrazně pozadu za přípravami trestního řádu. Proto si myslím, že pravděpodobnost přijetí nového trestního řádu je v tomto volebním období daleko vyšší. U civilního soudního řádu v tuhle chvíli stále řešíme s ministerstvem samotné zadání. To si nemůžeme vymyslet my sami v komisi. Musí existovat jednoznačné právně-politické zdání, co má být zpracováno. Jednou z variant, která je určitě na stole, je provést uvážlivou, racionální novelu toho, co nyní nevyhovuje, nikoli tedy změnu od A do Z. Vypracovali jsme předběžnou analýzu nedostatků současné úpravy, a nyní se bavíme o tom, jakým způsobem zjednat nápravu. Půjde-li se cestou novelizace, může být novela schválena ještě v tomto volebním období, pokud se nastoupí cesta opravdové rekodifikace, musí se přesně určit, jakým směrem půjdeme, jak má vypadat výsledek. I to si umím představit, ale pak je to práce ještě na mnoho let.

Petr Angyalossy: K trestnímu řádu bych předznamenal, že jsem celoživotním optimistou, takže podle mě je trestní řád už skoro hotový. Pokud vím, z převážné části je hotovo už i paragrafové znění. Protože jsem se v rámci pracovní skupiny soudců Nejvyššího soudu na některých částech nového trestního řádu také trochu podílel, mám snad správné informace. Trestní řád bych proto celkem reálně viděl, že do dvou, možná tří let, by mohl být přijat a vstoupit v účinnost. Jsem zároveň přesvědčený o tom, že to bude moderní pružná norma, která nám v trestním řízení výrazně usnadní život. Nejen soudcům, ale především stranám řízení.

Změnilo se pod Vaším vedením něco podstatného v procesech přijímání nových kmenových soudců Nejvyššího soudu?

Petr Angyalossy: Vybíráme si pečlivě už v okamžiku, kdy se rozhodujeme, koho pozvat na stáž. O kvalitních lidech se dovídáme především díky jejich rozhodnutím, která v dovolacím řízení procházejí našima rukama. Řadu soudců poznáváme osobně z přednášek a seminářů. No a ptáme se i našich kolegů na nižších soudech, koho by nám doporučili. Stáž bývá u nás standardně, až na výjimky, roční, může být nejvíce tříletá. No a to je dostatečná doba, kdy se s takovým soudcem či soudkyní seznámíme

docela podrobně. Ověřujeme si, zda do našeho kolektivu zapadají po odborné i lidské stránce. Jestli naši agendu, kterou do této chvíle nikdy nedělali, zvládají podle našich představ, nejen co do kvality, ale i rychlosti rozhodování. Na druhou stranu také oni sami, soudci i soudkyně-stážistky, si za dobu stáže ověří, jestli jim práce u Nejvyššího soudu vyhovuje. Z toho všeho pak vyplyne, jestli se stážista vrátí na domovský soud nebo rovnou zůstane u nás. Anebo se může stát, že nemáme aktuálně volné tabulkové místo, proto u nás v Brně natrvalo nastoupí někdy později.

Petr Šuk: Na podporu slov Petra Angyalossyho dodávám, že vybírat nové soudce, na stáž i natrvalo, je jeden z nejdůležitějších úkolů, které díky svým kompetencím máme. Protože Nejvyšší soud, to není budova, to jsou tito lidé.

Na kterém z kolegií je aktuálně více stážistů a kde se dá tedy očekávat, že Nejvyšší soud bude posilovat o další nové soudce?

Petr Angyalossy: Na trestním úseku soudu, kde máme nyní 23 soudců, oproti civilnímu úseku, kde jich máme 48, tabulkově však 49, je stážistů méně. Na trestním úseku aktuálně pracují dva soudci-stážisté, na civilním sedm.

Předsedové soudů pouští soudce na stáž k Nejvyššímu soudu ochotně anebo z takové nabídky, která směřuje k jejich soudcům, nemají radost?

Petr Šuk: Předsedové krajských a vrchních soudů nám vycházejí vstříc i díky tomu, jak jsme si nastavili spolupráci. My se jim totiž naopak snažíme pomoci, aby za soudce, kterého uvolní pro nás, mohli rychle získat kvalitní náhradu. Předseda krajského či vrchního soudu je ve dvou ohnících. Z jedné strany přeje svým nejlepším soudcům kariérní postup a koneckonců mu záleží i na tom, aby byl Nejvyšší soud obsazen těmi nejlepšími z nejlepších, na stranu druhou samozřejmě nerad přichází o soudce, kteří patří mezi pilíře jeho soudu. Nikdo se nechce zbavovat svých opor.

Petr Angyalossy: O stáži soudce jednáme s jeho domovským soudem mnoho měsíců dopředu. Jednak chceme umožnit, aby si budoucí stážista mohl na svém domovském soudu uzavřít co nejvíce věcí, na druhou stranu mu v Brně potřebujeme připravit vhodné podmínky, připravit na to i jeho budoucí senát. Je jasné, že každý předseda soudu je prioritně veden k tomu, aby i jeho soud bezvadně fungoval a nerad pouští kvalitní soudce jinam, ale je to vše o spolupráci napříč celou soudní soustavou, která vychovává soudce pro nejvyšší soudy řadu let. Nikdo není

bezvadným soudcem hned prvním rokem po nástupu na okresní soud, takovým se stává až postupem času. Na druhou stranu je to i pro kterýkoli krajský anebo vrchní soud skvělá vizitka, že tam dokáží vychovat tak kvalitní soudce, že o ně má zájem Nejvyšší soud.

Občas je českým nejvyšším soudům vytýkáno nižší procento žen – soudkyň. Jaká je konkrétně situace u Nejvyššího soudu?

Petr Šuk: Klidně se přiznám, že nejsem zastáncem žádných genderově vyvažujících kvót. Mě v prvé řadě zajímá kvalita člověka. Z daného pohledu ale může být zajímavá informace, že na civilní kolegium v tomto pololetí nastoupily anebo ještě nastoupí na stáž čtyři soudkyně a jen jediný soudce. Řekněme si, že zejména pro ženy bývá složitější si zařídit osobní a rodinný život tak, aby mohly začít natrvalo pracovat stovky kilometrů od domova.

Petr Angyalossy: Cestování za prací je pro muže mnohem jednodušší. Žena, jak je u nás historickou tradicí, obstarává doma „teplo rodinného krbu“, což mnoho mužů, přiznejme si to, neumí. No a z těchto důvodů je zájem soudkyň o práci u Nejvyššího soudu o poznání menší, než u mužů soudců. Dalším z argumentů je, pokud vezmu svoji specializaci, trestní úsek, že obecně je trestních soudkyň mnohem méně, než soudců. Prostě trestnímu právu fandí

méně žen, proto historicky, když jsem procházel všemi stupni soudů, tak na tom trestním úseku bývalo velmi málo soudkyň. Ženy zkrátka většinou tíhnou k civilnímu právu a raději soudí tam.

Petr Šuk: Určitě to není tak, že bychom ženy soudkyně neoslovovali, ale častěji se od nich dočkáme odmítnutí s poděkováním, že z rodinných důvodů u nás nemohou nastoupit.

Přibližně před pěti lety se hodně diskutovalo o otázce jmenování nekarierních soudců z řad jiných právnických profesí anebo akademiků. Nejvyšší soud pak vytvořil pravidla, která to umožňují a jeho soudci se v mezidobí přímo stali dva uznávaní státní zástupci. O Vás je, pane předsedo, známo, že nejste příliš nadšeným zastáncem takového způsobu jmenování soudce.

Petr Angyalossy: Už to, že stále platí pravidla, která umožňují, aby se kandidátem na soudce Nejvyššího soudu stal také člověk z jiné právní profese, naznačuje, že jsme před tím úplně nezavřeli dveře. Na druhou stranu jsem už od začátku, kdy jsem se ujal vedení Nejvyššího soudu, říkal, že nejsem velkým příznivcem, aby na Nejvyšší soud v obecné justici přicházeli nekarierní soudci. Ale úplně to nevyklučuji. Ovšem jen ve výjimečných případech, kdy by se jednalo o zcela výjimečného, excelentního, profesionála v oboru, byť bez soudcovské praxe.

Před chvílí jsem říkal, že kvalitním soudcem se nestává člověk hned v prvním roce, co je jmenován. Také jsme se bavili o tom, čím vším prochází soudce-stážista dříve, než jej později navrhne jako našeho kmenového soudce. U člověka z jiné profese takové stáže dost dobře nejsou ani možné. Není výjimkou, že soudce-stážista nám po absolvování stáže sám řekne, že práce u Nejvyššího soudu mu nevyhovuje, měl o ní jiné představy a už se těší zpět na svůj mateřský soud. U přímo najmenovaného soudce, který je takto jmenován doživotně, respektive do 70 let věku, si nedokážu představit, že by po půlroce zjistil totéž, že mu ta práce nevyhovuje.

Bojím se, že například akademik může zjistit, že mu dělá problémy napsat soudní rozhodnutí, nebo mu nevyhovuje kolektivní práce v senátě, respektive my zjistíme, že je sice výborný odborník v oblasti práva, ale nedovede to takzvaně prodat v rámci soudní rozhodovací praxe. Také může mnohým dělat problém rychlost rozhodování, se kterou se nikdy v minulosti nesetkali. Lhůty v trestním řízení jsou mimořádně krátké, pro právní teoretiky a akademiky obtížně představitelné. Obvinění, jejichž věci se rozhodnou s velkým zpožděním, mohou přijít k nenahraditelné újmě.

Naštěstí dva naši kolegové bývalí státní zástupci Radek Doležel a Petr Škvain, kteří byli jako nekarierní soudci na Nejvyšší soud jmenováni v roce 2019, jsou světlými výjimkami. Oni měli samozřejmě k soudům na státním zastupitelství velmi blízko, byli zvyklí pracovat rychle a dobře, detailně znali agendu, do které nastupovali, a rovněž tak i strukturu soudcovské práce.

Jste nejen soudními funkcionáři v čele Nejvyššího soudu, ale zůstáváte především stále jeho soudci, i když s nižším nápadem. Nepřemýšleli jste o tom, že si kvůli povinnostem spojeným s vedením soudu na čas zastavíte nápad nových věcí úplně?

Petr Angyalossy: Nápad nových spisů je samozřejmě výrazně menší, odpovídající tomu zatížení výkonem státní správy soudu. Přestože bych si teoreticky mohl nápad úplně zastavit, tak to nikdy neudělám, protože, ač to zní možná poněkud divně, své spisy mám rád. Je pro mě doslova třeshinkou na dortu, odměnou, když se konečně, kromě té jiné činnosti, kterou musím vykonávat jako předseda, mohu věnovat i svým spisům.

Petr Šuk: Vnímám to stejně. V prvním roce, i když mám také podstatně snížený nápad, jsem se ještě vypořádával s dříve napadlými věcmi. To trvalo minimálně několik úvodních měsíců, kdy jsem seděl v podstatě na dvou židlích současně. Byli jsme tehdy jen tříčlenné soudní oddělení, takže jsem se zabýval de facto vším, co našemu senátu č. 27 napadlo. Teď už je situace, co do mého vytížení, lepší. Určitě se i nadále chci a budu věnovat rozhodovací činnosti, protože funkce nefunkce, jsem především soudcem.

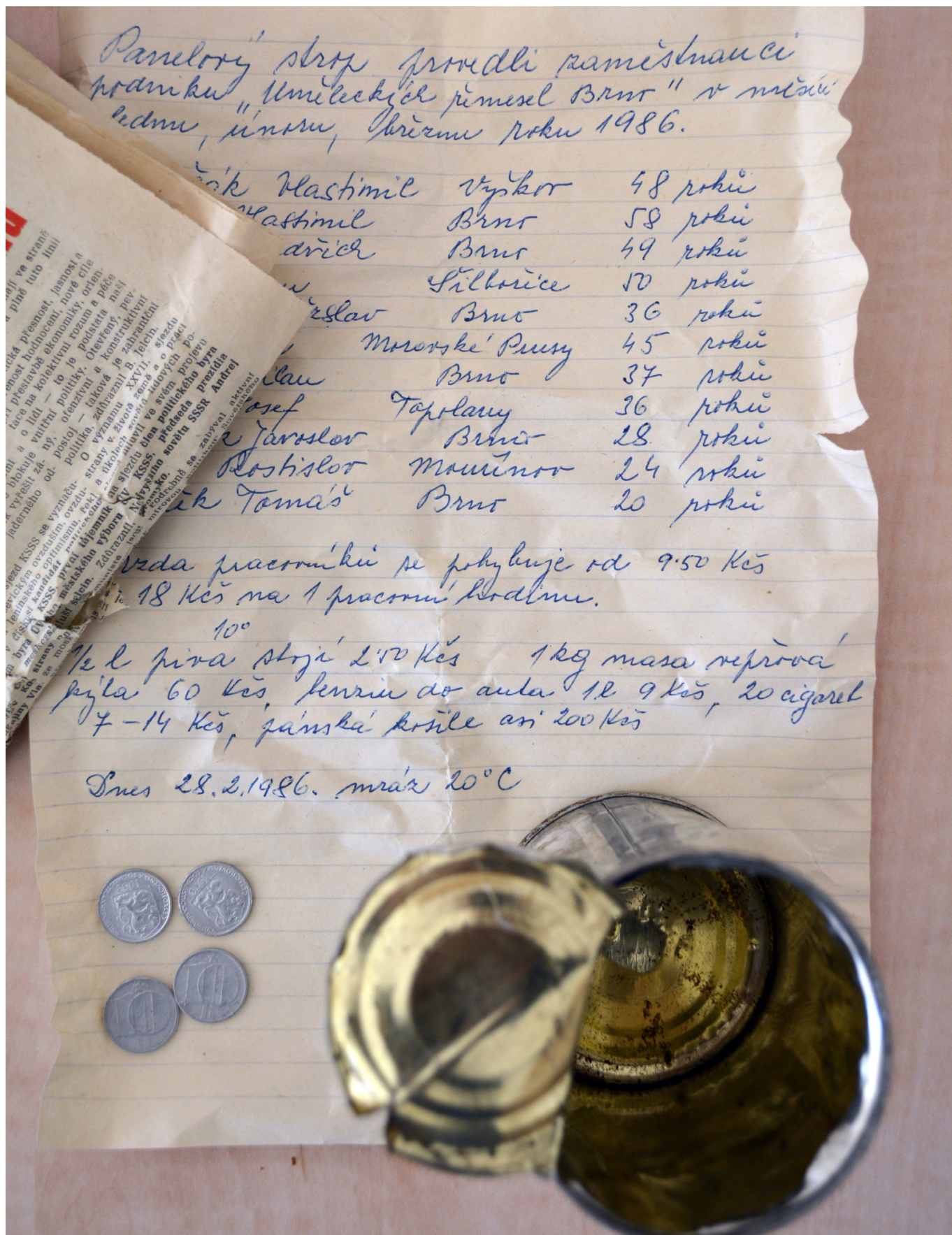
Jak byste jeden druhého charakterizovali?

Petr Šuk: Petr Angyalossy, to je pro mě synonymum rozvahy, schopnosti naslouchat a zamýšlet se nad argumenty, schopnosti pracovat v kolektivu, jako tým. A je na něm vidět, jak má soud rád, že pro něj dýchá. Opravdu mu na soudu záleží, počínaje zaměstnanci, konče každodenním fungováním soudu.

Petr Angyalossy: Mám to štěstí, že mi to s Petrem Šukem vyšlo, když jsem jej sám navrhl panu prezidentovi jako svého místopředsedu a Miloš Zeman tento návrh akceptoval. Já jsem si Petra Šuka sám vybral, protože ho znám jako přímého, pracovitého a čestného chlapa, se kterým se výborně spolupracuje. Když se na něčem domluvíme, platí to. Vidím na něm, že mu záleží, jako mě, na celé justici, nedělá tu práci jen proto, že „chodí do práce“... ale, protože ji má hodně rád. I pro mě je soudcovské povolání vysněnou prací, kterou jsem si přál. A mám podobný pocit i ze svého místopředsedy, proto jsme si tak blízci.

Děkuji Vám za rozhovor.

Ptal se Petr Tomíček.

Fotografie k článku na následujících stranách ukazuje improvizovanou plechovou schránku a poněkud recesistický obsah, který do ní v únoru 1986 vložili při stavbě jednacího sálu v sídle dnešního Nejvyššího soudu zaměstnanci podniku Uměleckých řemesel Brno.

TAJEMNÁ PLECHOVKA SE VZKAZEM BUDOUCÍM GENERACÍM NEČEKANĚ POBAVILA PŘI REKONSTRUKCI VELKÉHO JEDNACÍHO SÁLU STAVEBNÍ FIRMU I ZAMĚSTNANCE NEJVYŠŠÍHO SOUDU

„Vepřová kýta za 60,- Kčs kilo, benzín do auta za 1 litr 9,- Kčs, 20 cigaret 7 až 14,- Kčs, půllitr piva 2.50,- Kčs – oproti tomu mzda pracovníků se pohybuje od 9.50,- Kčs do 18 Kčs za hodinu. Datum 28. 2. 1986, venkovní teplota: mráz mínus 20 stupňů Celsia...“

Vzkaz, ve skutečnosti jen o málo delší, podepsaný 11 zaměstnanci podniku „Uměleckých řemesel Brno“, zastrčený v malé plechové konzervě, pravděpodobně od čočky či trenčianského párku s fazulkou, ve stropním obložení, překvapil a pobavil v polovině letošního února nejprve pracovníky firmy, která provádí rekonstrukci velkého jednacího sálu Nejvyššího soudu, později pak správu Nejvyššího soudu, které byla konzerva následně úředně předána. Kromě úhledně rukou napsaného dopisu a 4 desetihaléřových mincí, obsahovala improvizovaná schránka ještě dobové vydání jihomoravského deníku Rovnost ze čtvrtka 27. února 1986, jehož podstatnou částí byla více než pětistránková „Politická zpráva ÚV KSSS XXVII. Sjezdu KSSS přednesená tehdejším prezidentem SSSR Michaiilem Gorbačovem“. Ano, taková byla doba. A zaměstnanci z podniku Uměleckých řemesel Brno, kteří tehdy v současném sídle Nejvyššího soudu budovali novou dvorní vestavbu se sálem pro potřeby tehdejšího uživatele budovy – Krajský výbor KSČ, si z té doby chtěli alespoň takto udělat legraci. S odstupem času hodnoceno: velmi povedenou! Jen pro připomenutí, o samotné rekonstrukci sálu jsme psali už v minulém čísle AEQUITAS 4/2021.

Pokoušeli jsme se na oddělení styku s veřejností Nejvyššího soudu někoho z autorů tehdejšího vzkazu dohledat prostřednictvím sociálních sítí, ale bohužel jsme nebyli úspěšní. Nejmladšímu z nich bude nyní 56 let, většině ostatních přes 70 či spíše 80 let. Několikrát se nám už zdálo, že se to přece jen povedlo, v jednom případě máme spíše podezření, že oslovený člověk chtěl své působení v někdejším podniku Uměleckých řemesel Brno spíše zapřít, než potvrdit. A kdo ví, pokud se někomu z autorů tohoto povedeného vtipu AEQUITAS dostane do rukou, třeba se dodatečně ještě ozve. Byli bychom rádi.

(red).

ROZHOVOR

VIKTOR SEDLÁK

SOUDECE OBČANSKOPRÁVNÍHO A OBCHODNÍHO KOLEGIA
NEJVYŠŠÍHO SOUDU

„Práci soudního funkcionáře jsem měl rád, teď si ale užívám tu změnu, ten prostor na soustředění!“

Mgr. Viktor Sedlák

Mgr. Viktor Sedlák

- Soudcem byl jmenován v roce 2000.
- Soudcem občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu se stal 1. ledna 2022.
- Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze.
- Od roku 1997 byl justičním čekatelem u Městského soudu v Praze.
- V roce 2000 se stal předsedou senátu Obvodního soudu pro Prahu 1, v roce 2007 byl dočasně přidělen k Městskému soudu v Praze, ještě tentýž rok tam začal vykonávat funkci soudce odvolacího senátu, od roku 2013 působil jako předseda odvolacího senátu.
- Od roku 2013 do listopadu 2020 byl místopředsedou Městského soudu v Praze pro úsek občanskoprávní, od 1. ledna 2021 byl dočasně přidělen k Nejvyššímu soudu.

Pane magistře, od 1. ledna 2022 jste soudcem natrvalo přeloženým do senátu č. 30 občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu. Tento senát rozhoduje ve věcech sporů o náhradu nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci. Jak blízká je Vám z předchozí praxe právě tato specializace?

Je to specializace, se kterou přicházím do styku od začátku své profesní kariéry. Obvodní soud pro Prahu 1, kde jsem začínal, byl v 90. letech exponovaným soudem, co se týče žalob proti státu na náhradu škody. Bylo to ještě dříve, než se tyto žaloby následně přesunuly spíše na Prahu 2 kvůli žalovanému Ministerstvu spravedlnosti, které v druhém pražském obvodu sídlí. Na Praze 1 se v 90. letech například často žalovaly náhrady škody za krachy bank proti Ministerstvu financí. Vlastně už tehdy, když jsem se tam jako čekatel připravoval na justiční dráhu, i potom jako soudce, jsem s těmito žalobami přicházel velmi často do kontaktu. A tak mě tato specializace provází kontinuálně skutečně už od začátku, protože pak i na odvolacím Městském soudě v Praze to množství řízení v této specializaci bylo obrovské, a pokračuje to tam i dnes.

Do jaké míry jsou senáty, které rozhodují ve věcech sporů o náhradu nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci, zatěžovány několika málo osobami, jenž podávají žaloby opakovaně, třeba i v desítkách případů, v naději, že někdy přece jen uspějí?

Poměrně dost. Nemám to spočítané, ale rozhodně to procento nebude úplně zanedbatelné. A lidé, které tento typ žalob „přitahuje“, tady jsou. Všimáme si jich, jsme tím v zásadě zatíženi všichni, na všech stupních soudní soustavy. V této oblasti zkrátka někteří lidé vidí příležitost, kterou si nechtějí nechat ujít a není ani šance, že by se poučili například ze svých dřívějších neúspěchů.

Na druhou stranu každé soudní řízení je třeba posuzovat individuálně a spravedlivě, nepředjímat výsledek podle osoby žalobce.

Přesně tak, tohle jsem chtěl zdůraznit i v tom kontextu, že u tohoto typu žalobců je vždy nebezpečí, že ta řízení se často podobají jedno druhému, ale nejsou úplně totožná. Jsou tam kolikrát rozdíly, kterých si nemusí soudce na první pohled vždy všimnout. Přehlédnout je, by bylo samozřejmě chybou.

„Třicítka“ patří u Nejvyššího soudu mezi nejzatíženější senáty vůbec. Kolik věcí, ve kterých jste soudcem – zpravodajem, máte

nyní aktuálně už „na stole“? Přibližně v kolika dalších jste členem tříčlenného senátu?

Právě kvůli tomuto rozhovoru jsem se včera díval na konkrétní čísla. Zjistil jsem, že za uplynulý rok, kdy jsem byl u Nejvyššího soudu na stáži, jsem jako soudce-zpravodaj ukončil 120 věcí. Docela mě to překvapilo. Určitě toho bylo víc, než jsem původně předpokládal. Trošku se to až přibližuje číslům, která znám z odvolacího soudu. Nicméně to k senátu číslo 30 Nejvyššího soudu zkrátka patří. Teď aktuálně, ve věcech, kde jsem zpravodajem a kde jsme s kolegy ještě nerozhodli, mám na stole 21 spisů.

Dá se pak jednoduchým vynásobením „krát 3“, říci, v kolika věcech aktuálně rozhodujete jako člen tříčlenného senátu?

Takto se to vyčíslit nedá. Já jsem vlastně zpočátku loňského roku, když jsem v lednu 2021 přišel na stáž, dostával zhruba první půlrok jen věci jako soudce-zpravodaj. Pak se v souvislosti s odchodem některých kolegů ze stáží zpět na jejich soudy změnil rozvrh práce, takže jsem byl přidělen do některých senátů místo nich a tuším, že až od listopadu 2021 už je to mé přidělování do senátů, jako dalšího řádného člena, častější.

Více než 7 let jste byl soudním funkcionářem, místopředsedou Městského soudu v Praze pro občanskoprávní úsek. Nebyla pro Vás naopak loňská stáž u Nejvyššího soudu, a letošní nástup do Brna natrvalo, spíše zvolněním pracovního tempa?

Svým způsobem ano. Je to každopádně velká změna mého stylu a režimu práce. Protože jako místopředseda odvolacího soudu, jehož civilní úsek je opravdu veliký, jsem měl práci určitě zajímavou, získal jsem při ní obrovskou zkušenost, ale současně to byla práce poměrně náročná na čas, na celkové vyčerpání. Během dne jsem většinou byl v neustálém kontaktu s někým, kdo potřeboval něco řešit. Sednout si ke spisu a začít jej studovat před vydáním rozhodnutí, to byly přes den takové skoro až vzácné chvíle. Přišlo mi to někdy až jako určitý způsob relaxace.

Nicméně, práci soudního funkcionáře jsem dělal rád. Měl jsem pocit, že když za mnou někdo přijde s problémem, tak jsem tam od toho, abych mu ze své pozice pomohl jeho problém vyřešit. Samozřejmě, když to během dne udělá pět, šest, sedm, lidí, pak jste za ten den v podstatě vyřízený. Přitom se až tak nic hrozného nedělo, ale ten neustálý kontakt s kolegy, který byl nanejvýš důležitý a určitě leccemus pomohl, byl do jisté míry vyčerpávající.

Těšil jste se právě proto na chvíle, jak se u Nejvyššího soudu naplno vrátíte k rozhodování?

Já si to momentálně hrozně užívám! Tu změnu, ten prostor na soustředění, kdy se mohu nerušeně věnovat studiu spisu a práci na rozhodnutí! Téměř nikdo mi nevolá, nikdo nic urgentního

po mně v zásadě nechce, maximálně přijde na přátelský pohovor, konzultaci anebo návštěvu do mé kanceláře. A na tohle jsem se po těch posledních letech opravdu těšil.

Nechybí Vám soudní síň? Jak Vám vyhovuje způsob rozhodování u dovolacího soudu?

Jednačku jsem měl vždy rád. Vždycky mi dění v jednacích síních přišlo jako to hlavní v soudním řízení. Musím říct, je mi trochu líto, že tohle z mé práce u Nejvyššího soudu odpadlo. Na druhou stranu, myslel jsem si, že ty „abstinenční příznaky“ budou horší.

S kolika bývalými kolegy z Prahy jste se zde sešel? A těší Vás některé z těchto opětovných profesních setkání více, než ta ostatní?

Samozřejmě se znám se všemi kolegy, kteří dříve působili v Praze. Mezi prvními mě napadají David Vláčil, Tomáš Pirk, který je tu na stáži, z jiných senátů pak Bohumil Dvořák, Hynek Zoubek. To všechno jsou kolegové, se kterými jsem kontakt vlastně nikdy neztratil. Jako místopředseda, když to bylo možné, jsem je v Brně v minulých letech potkával také na zasedáních kolegia, kterých jsem se za Městský soud v Praze účastnil. Marek Doležal – vidíte, toho bych také určitě neměl vynechat!

Pokud se pravidelně při obdobných rozhovorech soudců ptám na jejich nejnámější soudní řízení či dříve rozhodované věci, pak ve Vašem případě mezi nimi jistě bude spor soutěžícího

ze soutěžní hry „Chcete být milionářem“ s televizí Nova. V roce 2005, ještě na prvním stupni u Obvodního soudu pro Prahu 1, díky Vašemu rozhodnutí získal tento soutěžící 2,5 milionu korun. O co tehdy šlo a proč byl soutěžící nakonec v právu?

Byla to hrozně zajímavá kauza. Žalobce, coby soutěžící, odpovídal na otázku za milion dvě stě padesát tisíc. Otázka zněla: „Jak se nazýval oddíl ve starém římském vojsku o síle 120 až 150 mužů?“ Soutěžící ze čtyř možností odpověděl, že to byla centurie, což bylo vyhodnoceno jako špatná odpověď s tím, že to měl být manipul. Podle pravidel soutěže spadnul na tzv. záchytný bod ve výši výhry tři sta dvacet tisíc korun. Soutěžící se proto obrátil se žalobou na soud. Pravidla soutěže stanovila, že pokud soutěžící prokáže vyřazení na základě správné odpovědi, která byla vyhodnocena jako odpověď špatná, tak má nárok na částku, jež připadá na správnou odpověď, plus ještě jednou tolik, tedy dvojnásobek. No a my jsme tedy zkoumali, jestli odpověděl správně anebo ne. Všechno pochopitelně díky oblíbě soutěže sledovala média. Vzpomínám si, že jsem se novinářům v průběhu řízení zmínil o tom, jak nemohu najít soudního znalce, který by měl správnou odpověď bez pochyb znát. Protože žádného takového odborníka jsme v seznamu znalců zapsaného nenašli. Obvolával jsem mnoho institucí a dlouho nebyl nikdo ochoten se do sporu zapojit. A když se o tomto problému dověděla veřejnost, tak jsem obdržel vlnu dopisů, spousty telefonátů, od lidí, co se snažili

mi poradit. A tak mi chodily různé kopie stránek z odborných publikací, vytržené stránky z učebnic dějepisu, anebo dopisy typu, že paní sousedka se zajímá o historii a ví určitě, že to byla centurie, druhá říká, že to byl manipul... Volali k nám lidé i domů. Až se mi nakonec podařilo najít pana profesora z filozofické fakulty, který byl ochoten na požadované téma zpracovat posudek. Přibrali jsme ho do řízení jako znalce *ad hoc*. Ve svém posudku na základě různých historických pramenů zkonstatoval, že odpověď na danou soutěžní otázku není jednoznačná, v úvahu podle něj přicházely obě varianty. Období římské říše bylo dlouhé, počty vojáků v jednotkách se s časem měnily, takže existovaly posílené centurie, které mohly mít i více než 120 členů, naopak zase manipul mohl být menší, než jak byl v úvodu koncipován. Potom už nebylo co řešit, v zásadě to bylo nakonec právně velice jednoduché.

Jako tiskového mluvčího soudu mě zaujalo, jak jste tehdy ochotně komunikoval s novináři, byl jste často v článcích a reportážích citován. Jak vnímáte novináře? Způsob, jak v médiích prezentují

právní problematiku s určitou zkratkou, kterou používají pro porozumění problému širší laickou veřejností?

Novináři by se neměli odmítat, pokud jejich žádosti nepřekračují jisté přijatelné meze. Žádost o sdělení, v jakém stavu se řízení nachází, zda se už blíží k rozhodnutí, v tomto směru s tím nemám problém. Nedělá na mě dobrý dojem, když některý soudce a priori takové základní informace odmítá novinářům sdělit. Mám pocit, že se to hned odrazí v reakci novinářů a v tom, jak o kauze informují. V mém případě jsem opakovaně cítil, jak jsou při vstřícném postupu soudu i oni vstřícnější, nedomáhali se něčeho, co bych už považoval za nějakou rozumnou hranici. Stačilo jednou říci, co sdělit nelze a už více nenaléhali. I v jednacích síních jsem měl zkušenost, že se novináři chovali slušně, zeptali se, co mohou narážet, co mohou snímat, co ne.

Na druhou stranu, ne každý novinář se v soudní problematice orientuje. Chápu, že zaplnit místo v jakémkoli periodiku odborným rozbořem, který čtenář anebo divák nepochopí, také nejde. Je potřeba to zestručnit a použít zkratku pro lepší srozumitelnost.

Tím může dojít i ke zkreslení. A může se stát, že takto prezentovaná informace není úplně nepravdivá, ale může vyznít trochu jinak, než bych ji chtěl odprezentovat já – což je ale asi takové nutné zlo. Mám ale opravdu s novináři převažující pozitivní zkušenosti.

Chtěl jste být už od malička soudcem?

To určitě ne. Poměrně dlouho jsem chtěl být učitelem. Myslím si, že mě to drželo ještě i na začátku studia na gymnáziu. Až v průběhu studia na gymnáziu se to průběžně vyvinulo tak, že si podám přihlášku na právnickou fakultu. Ani pořádně nevím, jak jsem k tomu dospěl. Ale určitě vím, že tehdy ještě nebylo vůbec ve hře, že budu soudcem.

To přišlo kdy?

Tak asi v polovině studia na fakultě, když už jsem se trochu zorientoval v právu.

A bylo hned jasné, že Vás civilní proces láká víc než trestní právo anebo správní soudnictví?

Když jsem přišel na Obvodní soud pro Prahu 1 jako čekatel, tak jsem přicházel s tím, že civilní právo mě baví nejvíce. Ale musím říci, že když jsem tam byl první rok školen v trestním řízení, tak se mi to moc líbilo a začal jsem stále více připouštět variantu, že ani takové cesta by nebyla špatná. Dokonce, když jsem přešel další rok na civilní řízení, tak si vybavuji, že mě zpočátku přišel ten civil po roce působení na trestu jaksi neuspořádaný. V trestním řízení se v jednacím síni všechno odehrávalo podle jasně daného scénáře, od kterého se málokdy bylo nutné odchýlit, a civil mi v tom srovnání připadal trochu jako dohadování se na tržišti. To mě na chvíli odrazovalo, ale poměrně brzy jsem se vrátil ke svým původním prioritám, protože mě civilní právo skutečně zajímalo a zajímá víc. A kromě toho jsem si též záhy uvědomil, že i ta zmíněná „neuspořádanost“ může mít také své nesporné výhody.

Jak na Vaše nové působiště v Brně pohlíží Vaše rodina?

Samozřejmě, v Brně pracuji především díky manželce, která souhlasila s tím, že to takto bude a musela mi hodně vyjít vstříc. Máme tři děti, takže je opravdu doma co dělat, byť už jsou děti ve věku větší samostatnosti, 17, 15 a 12 let. Manželka je taky soudkyně, takže moc dobře ví, co všechno je za prací soudce Nejvyššího soudu a co to všechno obnáší. Moc dobře vím, že to pro ni není jednoduché, vedle své práce, které má dost, tak její role v domácnosti, jak už tomu tak bývá, je výrazně větší a důležitější, než moje. Myslím, že vloni, když jsem byl v Brně na stáži, jsme si vyzkoušeli, že to funguje, i děti si snad zvykly, že mě nemají každý den doma.

V civilním právu se nejčastěji a nejhlasitěji už mnoho let volá po novém civilním řádu soudním. Je podle Vás potřeba výrazněji novelizovat či přímo nově vytvořit i nějaké jiné civilní právní normy? Pokud ano, jak konkrétně ta „absence dané právní normy“ komplikuje soudcům život?

Myslím si, že je třeba si počkat na skutečně kvalitní procesní normu. Nemá cenu nic uspěchat. Pokud by se vytvořilo něco, co bude hned potřebovat úpravy, je to špatně. Myslím si, že civilisti byli v nedávné době vystaveni už jedné podstatné změně – stále vstřebávají nový občanský zákoník, což je na strašně dlouhou dobu. I tam se ukazuje, že čím kvalitnější norma, tím je potom život jednodušší. Nemám pocit, že by něco v civilním procesu vyloženě hořelo. Samozřejmě platná norma není moderní, není to procesní předpis pro 21. století, ale justice se s tím dokáže vypořádat, ty komplikace s tím spojené dokáže prozatím řešit.

Jak se v tomto kontextu díváte na věčný rozpor, a střídající se trendy – mají soudci pomáhat psát zákony anebo se na jejich tvorbě naopak nemají spolupodílet vůbec?

Soudci nejsou legislativci, ale určitě je třeba soudcům při tvorbě nových právních norem ten prostor dát v připomínkovém řízení. To by mohlo stačit, pokud ovšem bude záruka, že se těmito připomínkami zkušených soudců z praxe bude také někdo relevantně zabývat, reagovat na ně odpovídajícím způsobem a řádně se s nimi vypořádá. A třeba některé z nich při legislativní práci i zohlední. Ze své zkušenosti soudního funkcionáře však vím, že tomu tak vždy není. Větší či menší prostor se sice soudcům dává, pro jejich vyjádření však často bývají stanoveny velmi krátké termíny a často tam chybí to „B“ – to, že připomínky soudců se zohlední anebo se alespoň náležitě odůvodní, proč se k nim legislativci nakonec nepřiklonili.

Jak se obecně díváte na rozhodnutí nejvyšších evropských soudů, Soudního dvora EU a ESLP? Nechybí jim někdy větší přehled o národních specifikách? Anebo přizpůsobení se evropské judikatuře s sebou naopak musí přirozeně občas přinášet i odklon od národních „zvyklostí a tradic“?

Myslím si, že rozhodnutí evropských soudů odpovídají i naší realitě. Přece jen, Evropa stojí na společných hodnotových základech. Samotného mě nenapadá žádné rozhodnutí, s jehož přijetím bychom měli mít vážnější problém. Nevybavuji si takové rozhodnutí. Samozřejmě, toto téma by se dalo rozebrat asi o mnoho podrobněji, ale v zásadě takto to vidím.

**Děkuji Vám za rozhovor.
Ptal se Petr Tomíček.**

ROZHOVOR

ROSTISLAV KRHUT

„Právně zajímavých dovolání je spíše menšina – dovolatelé to často jen zkouší, jestli náhodou neuspějí, a Nejvyšší soud jim v odmítacích usneseních trpělivě vysvětluje, že opravdu neuspějí.“

Mgr. Rostislav Krhut

Mgr. Rostislav Krhut

- Vystudoval Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně.
- Soudcem je od roku 1997, kdy začal působit u Krajského obchodního soudu v Ostravě.
- Po spojení obchodního soudu s Krajským soudem v Ostravě byl soudcem tohoto soudu, od roku 2002 pak přímo místopředsedou Krajského soudu v Ostravě.
- V roce 2019 zahájil tříletou stáž u Nejvyššího soudu, která nyní končí.
- Je Právníkem roku 2013 v kategorii Insolvenční právo, člen INSOL Europe a byl dlouholetým členem speciální skupiny expertů na insolvenční právo S22 při Ministerstvu spravedlnosti.

Pravidelně v AEQUITAS publikujeme rozhovory s novými kmenovými soudci Nejvyššího soudu, avšak spolu s Vámi se nyní poprvé dostáváme do situace, kdy je tento rozhovor tak trochu symbolickým rozloučením na konci Vašeho tříletého působení u Nejvyššího soudu v Brně jako soudce stážisty. Vracíte se totiž na Krajský soud v Ostravě, který asi bude Vašemu srdci bližší. Říkám to správně?

Ano, zcela správně. Vstoupil jsem do justice jako čekatel Krajského obchodního soudu v Ostravě, tehdy soudu se 100.000 nedodělků. Celý svůj profesní život jsem byl formován prostředím justiční bitevní vřavy v první linii, snad jen pro jistotu zdůrazním, že protivníkem soudu nejsou účastníci, ale neprojednané a nevyřízené věci. V insolvenčních věcech jsem byl třeba zvyklý na cca 2.000 svých insolvenčních věcí v běhu, v konkursu Union banky na cca 75.000 přihlášených věřitelů. To utvářelo mé instinkty a návyky, které bych označil jako válečnou chirurgii.

Galavečer Právník roku 2013: Rostislav Krhut přebírá cenu v kategorii Insolvenční právo.

Oproti tomu charakter práce soudce Nejvyššího soudu je diametrálně odlišný, myslím, že na něj docela sedí přirovnání k chirurgii plastické. Kdy jde nejenom o to, aby výsledné řešení bylo správné, ale též, aby bylo esteticky zdařilé. Když k tomu přidáme – pro mne poněkud překvapivou – zkušenost, že právně zajímavých dovolání je spíše menšina – dovolatelé to často jen zkouší, jestli náhodou neuspějí, a Nejvyšší soud jim v odmítacích usneseních trpělivě vysvětluje, že opravdu neuspějí – tak nebude překvapivé, že už se do Ostravy v podstatě těším.

Upřednostnil jste tedy návrat na Krajský soud v Ostravě proto, že se stále cítíte být spíše „vojínem“ insolvenční fronty na prvním stupni, jak jste se v minulosti opakovaně vyjadřoval a podobné přirovnání jste použil i v odpovědi na moji první otázku...

Ano, i to stále platí. Insolvenční agenda je v mnohém specifická. Mnohé problémy se řeší fakticky, nestanou se ani předmětem soudního rozhodování. A když už se předmětem rozhodování

stanou, zdaleka ne vždy se věc dostane před soud odvolací, natož pak dovolací. V tomto smyslu je insolvenční první stupeň mnohem blíží praxi. Otevřené právní otázky naskakují průběžně a musí se ihned řešit. Proto mne to tam táhne, přičemž se vracím suklidňujícím vědomím, že insolvenční generální štáb je kvalitativně velmi dobře a kvantitativně dosti slušně obsazen tak, aby nadále mohl fungovat ve své roli. A to v čím dál kratších lhůtách, věřím, že to nebude dlouho trvat a insolvenční dovolání budou vyřizována do jednoho roku.

Jaké pro Vás byly ty tři roky strávené v senátech Nejvyššího soudu? Neovlivní přece jen do určité míry Vaše budoucí působení na soudě, kam se vrátíte, respektive styl Vašeho rozhodování?

Určitě mne ovlivní přístup k judikatuře. Nejvyšší soud buduje obvykle svá rozhodnutí tak, že navazuje na právní problémy již vyřešené a myšlenky již vyslovené rozvíjí. Přesvědčil jsem se, že judikatorní korpus je obrovský, mnohé myšlenky jsou k nalezení nejen v právních větvích, ale též relativně nenápadně v odůvodněních rozhodnutí. Takže předpokládám, že budu mnohem víc prohledávat judikaturu Nejvyššího soudu.

Do jaké míry je i v insolvenčních řízeních Ostrava, a to především v návaznosti na sociální skladbu obyvatelstva, výjimečným regionem? Myslíte si, že se tam v posledních třech letech situace na soudech, které v dané právní oblasti rozhodují, nějak výrazně změnila anebo se vrátíte de facto do stejného prostředí, odkud jste odcházeli?

Podle mne je nová nemalá únava všech kolegů soudců i zaměstnanců z covidu. Takže doufám, že je svým návratem alespoň trochu potěším a povzbudím, pár veselých historek z justičního natáčení si s sebou z Brna odnáším. Ostrava, a Ostravsko celkově, je nepochybně specifická oblast, vliv Slezska a jeho průmyslové tradice je víc než patrný. Všechno výstižně vysvětluje můj oblíbený příměr básníka Ivana Motýla, který říká, že Ostrava je vlastně New York České republiky.

Dlouho jste byl soudním funkcionářem, od roku 2002 místopředsedou Krajského soudu v Ostravě. Teď, když jste si od manažerské práce odpočinul, rád byste šel do ní znovu anebo už ne? Pochopitelně vím, že to záleží především na tom, zda-li Vám bude v budoucnu manažerská funkce vedením soudu znovu nabídnuta...

K tomu jsem byl i místopředsedou třídní samosprávy na základní i střední škole... ale vážně, úplně vyloučit nelze nikdy nic, ale považuji to za velmi nepravděpodobné. Spíš si myslím, že bych se mohl zapojit do dílčích projektů typu eSIR nebo třeba aktuálně k vývoji aplikace restrukturalizačního rejstříku, tedy do aktivit, kde mohou být nejvíce přínosné.

Galavečer Právník roku 2013: Rostislav Krhut přebírá cenu v kategorii Insolvenční právo.

Z předchozích rozhovorů, které jste poskytoval do médií, se prezentujete jako soudce, který nabádá k tomu, aby přes různé možnosti, které stát, náš právní řád, nově nabízí pro ulehčení života dlužníků, nezapomínal také na věřitele.

Mou oblíbenou právní zásadou je „Každému co jeho jest“, jakkoli jde o výrok v historii zneužitý. Všechny sanační formy řešení úpadku jsou vlastně snahou o řešení střetu legitimních hodnot a zájmů. Zájmů věřitelů na uspokojení svých dluhů, zájmů dlužníků dostat druhou šanci a zájmu společnosti nenutit zadlužené fyzické osoby žít dlouhodobě v poloilegalitě šedé ekonomiky. Konkretizováno pro poměry oddlužení, věřitelům – ekonomicky – patří majetek dlužníka, ale nepatří jim celá ekonomická budoucnost dlužníka, tedy budoucí příjmy dlužníka bez časového omezení. Věřitelům patří příjmy po stanovenou dobu, evropským standardem jsou aktuálně 3 roky. To vše za předpokladu, že se dlužník poctivě snaží ony 3 roky příjmů dosahovat.

Podle advokáta Michala Žižlavského platili dlužníci před novelou insolvenčního zákona průměrně asi 56 % svých dluhů, loni to bylo snad už jen 23 %. Proč tomu tak podle Vás je?

Hodně záleží, nakolik uváděná procenta zohledňují uspokojení zajištěných věřitelů. Obecně platí, že český zákonodárce začal od roku 2008 s oddlužením spíše opatrněji požadavkem na 30%

uspokojení věřitelů. Tato ekonomická latka pustila v první fázi do oddlužení jen „lepší“ dlužníky. Pořád však zůstává v České republice několik set tisíc dalších zadlužených osob, které na 30 % nejsou schopny dosáhnout. Takže posun provedený novelou insolvenčního zákona z roku 2019 byl logický a podle mne nevyhnutelný. Otevření oddlužení pro „horší“ dlužníky logicky vede k poklesu míry uspokojení. Konečně si též uvědomme, že uváděná procenta uspokojení nelze chápat tak, že bez oddlužení by byly všechny pohledávky uspokojeny zcela. Naopak, v mnoha případech by pohledávky nebyly uspokojeny vůbec.

Na Konferenci Insolvence 2018 jste mj. uvedl, že Institut oddlužení není v naší republice pro osoby, které se do dluhové pasti dostaly nešťastnou náhodou, ale pro hříšníky, kteří nezvládli svoji situaci.

To je jen určitá zkratka pro to, jak byly parametry oddlužení nastaveny v insolvenčním zákoně a jak to následně před více než 10 lety výstižně vysvětlili kolegové z Nejvyššího soudu ve svém rozhodnutí. Náš insolvenční zákon nikdy nestanovoval a nestanoví, že by se při povolování či schvalování oddlužení měly zkoumat příčiny úpadku a že by si dlužník měl oddlužení zasloužit. To považuji za velmi moudrý přístup, protože podle mých zkušeností si téměř všichni dlužníci mohou za svůj stav minimálně částečně sami. Pro oddlužení je důležité jen to, zda dlužník chce změnit svůj přístup

ke svému hospodaření a zda bude dodržovat pravidla oddlužení. Právě tento přístup byl snad nejdůležitější pro fenomenální úspěch oddlužení.

Jak v tom kontextu hodnotíte akci „Milostivé léto“, o které se nyní hovoří také jako o velmi úspěšné a chystá se proto její další pokračování?

Jde o institut práva exekučního, takže nedovedu posoudit jeho efektivitu a vhodnost nastavení jeho parametrů. Každopádně ale tento institut připomněl, že zákonodárce má volbu, zda řešit otázku hodně zadlužených – a obvykle předlužených osob – cestou práva insolvenčního či cestou práva exekučního. Nejméně žádoucí mi připadá nedělat nic.

Na veřejných fórech často zdůrazňujete, že dluhy se mají platit. A říkáte také, že by se těm, kdo prošli procesem oddlužení, mělo zakázat, aby si znovu půjčovali.

Trochu tu upřesním. Ze statistických údajů plyne, že podstatná část, snad až 90 %, dluhů dlužníků v oddlužení pochází z úvěrů či půjček. V tomto kontextu je potom si nutno uvědomit, že oddlužení

je až následným řešením nesplácených úvěrů, prvotní příčinou je jejich poskytování osobám, které jsou coby příjemci úvěru příliš rizikové. Neboli, slovy zákona o spotřebitelském úvěru, nedostatečné zkoumání úvěruschopnosti dlužníků. Jednou z otevřených právních otázek brzy bude, co o úvěruschopnosti říká to, že určitá osoba úspěšně prošla oddlužením. Na jednom ze seminářů jsem se setkal s popisem situace, kdy v pondělí bylo vydáno usnesení o přiznání osvobození od placení zbytku dluhů a v úterý tato osoba nachází ve schránce dopis, s připojenou kreditní kartou, ve stylu „teď jste oddlužená, jste tedy ideální klient, tady máte naši kreditku, čerpejte úvěr“. To je podle mne úplně špatný přístup. Kdo prošel oddlužením, ten si nese informaci o tom, že svou ekonomickou situaci nezvládl a tato informace by měla být výraznou kontraindikací poskytnutí nových úvěrů. Řekněme po dobu, kdy je informace o proběhlém oddlužení přístupná v insolvenčním rejstříku, tedy 5 let. Potom by došlo k jakémusi „zahlazení“. Poskytovat čerstvě oddluženým nové úvěry je jako čekat na vyléčeného alkoholika u bran léčebny na konci léčby a hned jej zvát na panáka. Míni-li zákonodárce svůj požadavek na zkoumání úvěruschopnosti vážně, klidně by mohl zvážit

Galavečer Právník roku 2013: Rostislav Krhut přebírá cenu v kategorii Insolvenční právo.

třeba něco jako podmínění čerpání nového úvěru po oddlužení souhlasem insolvenčního soudu.

Dočetl jsem se v článku o závěrech jedné z konferencí, kde jste vystoupil, že nejraději byste údajně zrušil i nebankovní poskytovatele půjček.

To zas ne, ale kladu si otázku, zda je – anebo může být – úvěruschopný ten, koho jako rizikového odmítly banky. Samozřejmě vnímám, že někteří nebankovní poskytovatelé se specializují na určité specifické případy financování, třeba na nákup aut, to je v pořádku. Ale zkuste si do vyhledávače na internetu zadat třeba „SMS půjčka“. Napadá mě, zda by třeba zákonodárce neměl stanovit nějaký vzorový test úvěruschopnosti, který by prostě každý poskytovatel musel provést. Obecně důsledné zkoumání úvěruschopnosti bude vždy narážet na nesouhlas poskytovatelů úvěrů. Jak ukázala již finanční krize, která – připomeňme – začala v USA krizí hypoteční, půjčovat si chtějí spíše lidé nemajetní, a tedy coby úvěroví dlužníci riziková, naopak potenciální bonitní zájemci o úvěr si půjčovat až tak nepotřebují. Osobně považuji oddlužení za komplementární doplněk zkoumání úvěruschopnosti. Úvěruschopnost je zkoumána před poskytnutím

úvěru, ale stejně se nakonec „pravda ukáže“ až během splácení úvěru. Každý poskytovatel úvěru pravidla oddlužení zná, nemůže se tedy divit, pokud dlužník, jehož úvěruschopnost poskytovatel na začátku chybně posoudil, skončí v oddlužení.

Dovolte mi ještě připomenout Váš rozhovor pro EPRAVO, který jste poskytl v souvislosti s Vaším oceněním Právník roku 2013 v kategorii Insolvenční právo. Tehdy, před 9 lety, jste pochválil správně nastavený český systém řešení úpadku fyzických osob, který je mnohem lepší, než u našich stredo- a východoevropských sousedů. Platí to stále?

Zahraniční úpravy až tak neznám, ale z debat v justiční sekci organizace INSOL Europe jsem vyrozuměl, že mnohé další státy upustily od požadavku, že dlužník si má oddlužení zasloužit, což vedlo k razantnímu nárůstu oddlužení v těchto zemích. Zaměřím se spíše na parametry našeho oddlužení. Pro náš vývoj oddlužení je trochu škoda, že směrnice sjednocující dobu oddlužení minimálně u podnikajících fyzických osob na 3 roky, přišla pro nás brzy. Po první verzi oddlužení – 5 let, 30 % – vlastně nemáme šanci vstřebat a doladit druhou verzi – 5, někdy 3 roky, minimální splátka cca 2.200 Kč měsíčně – a rovnou se budeme muset posunout

do verze tři. Za největší problém však považují způsob výpočtu postižitelné části příjmu pro oddlužení. Tím, že příjem postihujeme jako při exekuci pro přednostní pohledávku, zůstává dlužníkovi ze střední části příjmu jen jedna třetina. Zatímco v exekuci by mu často zůstávaly dvě třetiny, rozdíl může být i 7.000 Kč měsíčně. To je logicky pro dlužníky demotivující a jde zřejmě o dominantní příčinu současného relativně nižšího počtu nově zahajovaných oddlužení.

Úpadkové právo je často považováno za jednu z nejzajímavějších soudních agend. Pro řadu právníků je však velmi složité, je prý těžké se „v tom všem vyznat“. Jak byste tomuto názoru oponoval?

Nejprve bych upřesnil, že nejde o jednu z nejzajímavějších soudních agend, ale že jde o agendu jednoznačně nejzajímavější. Tím, že vlastně prostupuje všemi právními odvětvími. A tím, že řeší neřešitelné, tedy stav, kdy dlužník má málo majetku a hodně dluhů, takže nemůže vyjít na úplnou úhradu všech dluhů. Ano, některé vnitřní postupy insolvenčního řízení jsou sofistikované, to uznávám. Proto pro začátek nabídnu jen úvodní tezi. Při úpadku dlužníka nejde už tak o vztah věřitel – dlužník. Úpadek zakládá novou rovinu právních vztahů, a to vztahy věřitel – věřitel. Vztah konkurenční, uspokojení jednoho věřitele vždy zmenší uspokojení ostatních věřitelů. Proto je v insolvenčním řízení možné, co jinde ne.

Na co budete po odchodu z Brna, v souvislosti s působením u Nejvyššího soudu v roli soudce-stážisty, nejčastěji vzpomínat?

Na tankovou Plzeň v Hostinci U Semináru. Protože jsem ji vždy pil obklopen skvělými kolegy, kteří jsou nejen lidskými osobnostmi a výbornými právníky, ale navíc jsou právem a hledáním spravedlnosti posedlí v tom nejlepší slova smyslu. Konec konců i já sám s oblibou říkám, že insolvenční právo nestačí znát, že je třeba je milovat.

Přeji Vám hodně štěstí ve Vašem dalším procesním životě.

**Ptal se Petr Tomíček,
fotografie poskytla Česká advokátní komora, Advokátní deník.**

AEQUITAS

INTERNETOVÝ ČTVRTLETNÍK NEJVYŠŠÍHO SOUDU

Fotografie se vrací k únorové pařížské Konferenci předsedů nejvyšších soudů členských států Evropské unie, kterou Francie uspořádala u příležitosti svého předsednictví v Radě EU. Ve druhém pololetí roku 2022 předsedá Radě EU Česká republika. Jednou z vrcholných akcí jejího předsednictví pak jistě bude Kolokvium Sítě předsedů nejvyšších soudů Evropské unie. Pořadatelství Kolokvia bylo svěřeno Nejvyššímu soudu, spoluorganizátorem je Ministerstvo spravedlnosti. Akce se uskuteční v Brně 13. až 15. října, přičemž dominovat jí budou dvě témata. Prvním z nich je otázka „Jak mohou vrcholné soudy přispět ke zvyšování důvěry veřejnosti v soudnictví?“, druhým pak „Kárná odpovědnost soudců a etický kodex chování soudců“. Brno se tak po několika málo letech opět na čas stane centrem evropské justice. Cílem Nejvyššího soudu je navázat na úspěšné, velmi pozitivně hodnocené, mezinárodní konference z let 2017 „Závaznost soudních rozhodnutí“ a 2018 „Nejvyšší soudy v měnící se době“.

ČTVRTLETNÍK NEJVYŠŠÍHO SOUDU - 1/2022

Verze: elektronická, formát PDF

Redakce: Mgr. Petr Tomíček – vedoucí redaktor, Mgr. Aleš Pavel, Bc. Monika Němcová

Fotografie:

Ing. Jiří Sláma, Mgr. Petr Tomíček, archiv Nejvyššího soudu, archiv Soudního dvora EU, archiv České advokátní komory a Advokátního deníku, archiv Nejvyššího soudu Lucemburska, Mgr. Aleš Pavel, soukromý archiv Mgr. Viktora Sedláka, Ing. Roman Krupica

Redakční rada:

předseda redakční rady JUDr. Petr Angyalossy, Ph.D.,
JUDr. Petr Šuk,
JUDr. Jan Eliáš, Ph.D.,
JUDr. František Púry, Ph.D.

Grafické zpracování: Dominik Martin

Registrace: AEQUITAS ISSN 2570-572